

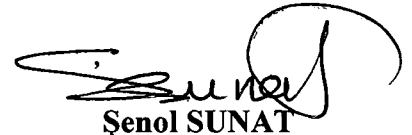
Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98. maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. maddesi gereğince **Ticaret Bakanı Sn. Ömer BOLAT** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 07.05.2026

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

Son yıllarda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının vize başvurularında yaşadığı sorunlar artmıştır. Avrupa Komisyonu'nun resmi verileri, sorunun derinleşen boyutunu açıkça ortaya koymaktadır. 2022 yılında 778 bin olan başvuru sayısı, 2023'te 1 milyon 55 bine, 2024 yılında ise 1 milyon 173 bine yükselmiştir. Türkiye, dünyada Schengen vizesine en çok başvuru yapan ikinci ülke konumunda olmasına rağmen artan bu talebe karşılık ret oranlarında da dramatik bir artış gözlenmektedir. 2010'lu yıllarda %3-5 bandında seyreden ret oranları, günümüzde %14-16 seviyelerine fırlamıştır. Sadece 2024 yılında yaklaşık 170 bin vatandaşımızın başvurusu olumsuz sonuçlanmıştır.

Bu durumun ağır bir ekonomik bilançosu bulunmaktadır. 2024 yılı verilerine göre reddedilen başvurular nedeniyle vatandaşlarımızın geri alamadığı vize ücretleri yaklaşık 13,6 milyon Avro'ya ulaşmıştır. Maddi kaybın ötesinde; eğitim hakkı engellenen öğrenciler, fuar katılımı ve iş görüşmesi yapamayan ihracatçılar ile tedaviye erişemeyen hastalar, Türkiye'nin hem ekonomik hem de beşeri sermayesine doğrudan zarar vermektedir.

Ayrıca, randevu sistemlerindeki tıkanıklık; vize randevularının karaborsaya düştüğü, bazı yapıların randevuları toplayarak yüksek bedellerle sattığı iddialarını beraberinde getirmektedir. iDATA, VFS Global, BLS International ve Kosmos Vize gibi vize başvuru süreçlerinde rol alan aracı yapılar etrafında işleyen bu sistemin, adil erişim, şeffaflık ve tüketici güvenliği bakımından ciddi soru işaretleri doğurduğunu göstermektedir.

Şikayetvar platformu verilerine göre, yılın başında haftalık 70 civarında olan vize şikâyeti sayısı %37'lik artışla Mart 2026 sonunda haftalık 190 seviyesinin üzerine çıkmıştır.

Vatandaşların ve belgeli seyahat acentalarının aylarca randevu bulamadığı bir düzende; "garantili vize", "hazır randevu", "VIP randevu", "erken tarih", "kesin sonuç" gibi ifadelerle para karşılığı hizmet pazarlanması, devletin denetim kapasitesi adına vahim bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu tablo karşısında Ticaret Bakanlığı'nın, tüketiciyi korumak, aldatıcı reklam ve haksız ticari uygulamalarla mücadele etmek, dijital mecralarda yürütülen yanıltıcı ticari faaliyetleri denetlemek ve kayıt dışı ticari ağlara karşı harekete geçmek bakımından neler yaptığı kamuoyu tarafından bilinmemektedir.

Buna göre;

1. Bakanlığınız, aracı vize şirketleri (iDATA, VFS Global vb.) ve bu şirketlerin hizmet verdiği ekosistemde yaşanan randevu krizi ve yoğun şikâyetler üzerine bugüne kadar herhangi bir resen inceleme veya denetim başlatmış mıdır?
2. Bakanlığınız “garantili vize”, “hazır randevu”, “öncelikli tarih” içerikli ticari paylaşımlarını aldatıcı reklam veya haksız ticari uygulama kapsamında değerlendirmekte midir?
3. Reklam Kurulu veya ilgili birimlerce son 3 yıl içinde vize randevusu/danışmanlığı adı altındaki faaliyetlere yönelik kaç dosya incelemiş, kaç içerik hakkında durdurma, erişim engeli veya idari para cezası uygulamıştır?
4. Bakanlığınız; yetkili aracı yapılardan, randevu sistemlerinin işleyişi, botlara karşı alınan teknik önlemler, IP kısıtlama politikaları ve bekleme listesi algoritmalarına ilişkin teknik bir açıklama istemiş midir?
5. Randevuların resmi sistemde saniyeler içinde tükenmesine rağmen aynı hizmetin gayri resmî yollarla yüksek bedellerle pazarlanabilmesi, Bakanlığınızca tüketicinin ekonomik çıkarlarını zedeleyen organize bir piyasa bozulması olarak görülmekte midir?
6. Yasal ve belgeli seyahat acentaları sistem dışına itilirken, belirsiz yapıların alan kazandığı yönündeki sektörel şikâyetler bakanlık kayıtlarına girmiş midir? Bakanlığınız bugüne kadar bu şikâyetlere ilişkin neler yapmıştır?
7. Bakanlığınız, yasal çalışan seyahat acentalarının mağduriyetini gidermek ve kayıt dışı faaliyetleri ayıklamak amacıyla TÜRSAB ve ilgili meslek kuruluşlarıyla herhangi bir toplantı, istişare veya ortak çalışma yürütmüş müdür?
8. Bakanlığınız; BTK, KVKK, Rekabet Kurumu, MASAK ve İçişleri Bakanlığı ile vize randevusu üzerinden oluşan bu "kayıt dışı ve haksız kazanç doğuran piyasa yapısının" denetimi noktasında herhangi bir eşgüdüm mekanizması kurmuş mudur?
9. Bakanlığınız, vatandaşların ve yasal seyahat acentalarının yaşadığı bu ağır mağduriyetin giderilmesi noktasında, önümüzdeki döneme ilişkin hangi somut adımları atmayı planlamaktadır?